

ธนเกียรติ จุลกมรศรี 2553: การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ ในเขตพื้นที่
หมู่บ้านพวยาง ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม) สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม
โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์
วิพัทธ์ จินตนา, Ph.D. 100 หน้า

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลทางเศรษฐกิจสังคม ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการ
ทรัพยากรป่าไม้ของประชาชน และศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคมที่มีต่อระดับการมีส่วนร่วมในการ
จัดการทรัพยากรป่าไม้ ในเขตพื้นที่หมู่บ้านพวยาง ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี โดยการสัมภาษณ์
หัวหน้าหรือตัวแทนครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ศึกษาทั้งหมด จำนวน 86 ครัวเรือน และจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อ
ระดมความคิดในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ของประชาชน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
โดยใช้ค่าสถิติอย่างง่าย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่เป็นร้อยละ และทดสอบสมมติฐานความมีอิทธิพลของตัวแปร
โดยใช้ค่า F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนบ้านพวยางทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ ผู้ให้สัมภาษณ์ร้อยละ 65.10 เป็น
ชายประมาณครึ่งหนึ่งมีอายุ 31-50 ปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.30 อาศัยอยู่ในพื้นที่ศึกษามากกว่า 15 ปี ร้อยละ 86.00
มีสถานภาพสมรส และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน เฉลี่ย 4 คน ร้อยละ 81.40 มีที่ดินเป็นของตนเอง ร้อยละ 79.10
เป็นสมาชิกกลุ่มของชุมชน ร้อยละ 67.40 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 65.20 มีอาชีพเกษตรกรรม
ร้อยละ 59.30 เก็บหาของป่าเป็นอาชีพรอง ร้อยละ 41.90 มีรายได้เฉลี่ย 20,001-40,000 บาท/ครัวเรือน/ปี อย่างไรก็ตาม
ร้อยละ 67.40 ระบุว่าไม่มีรายได้พอเพียง สำหรับผู้ที่ไม่มีรายได้ไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 75.00 กู้ยืมเงินจาก
กองทุนหมู่บ้าน ที่เหลือกู้จาก ธกส.

ผลจากการประเมินระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ของชุมชน พบว่า มีค่าคะแนน
เฉลี่ยการมีส่วนร่วม 2.72 ซึ่งจัดว่าอยู่ในระดับมาก โดยกิจกรรมที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 2.78 คะแนน คือ
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลการจัดการทรัพยากรป่าไม้ รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมการดูแล ป้องกัน และ
ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ การคิดค้นปัญหาและการวางแผนการจัดการทรัพยากรป่าไม้ และการใช้ประโยชน์
ทรัพยากรป่าไม้ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.74 , 2.71 และ 2.65 ตามลำดับ และพบว่าความแตกต่างของลักษณะทาง
เศรษฐกิจสังคมที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ของประชาชน ได้แก่ จำนวนสมาชิก
ในครัวเรือน การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม การได้รับข่าวสาร และความรู้ความเข้าใจด้านทรัพยากรป่าไม้
($p < 0.05$) สำหรับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ประชาชนเสนอ ได้แก่ การ
สร้างเครือข่ายดูแลรักษาป่า และจัดกิจกรรมเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้เพื่อสร้างจิตสำนึกอย่างต่อเนื่อง

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก